

Rättslig styrning
Rättsenheten

2012-01-20

Kommentar till EU-domstolens dom den 21 december 2011 gällande förhandsbesked angående vilka hänsyn som ska tas innan en överföring sker till ett annat land med stöd av Dublinförordningen

EU-domstolen har i en dom den 21 december 2011 (N.S. m.fl. mot Storbritannien och Irland, mål nr C-411/10 och C-493-10) svarat på en begäran om förhandsbesked från de nämnda ländernas domstolar.

Ärendet rör en asylsökande i Storbritannien och fem asylsökande på Irland vilka alla hade varit i Grekland innan de kom till Storbritannien respektive Irland.

Domstolen svarade i korthet följande på ländernas frågor. (Fetstil gjord i efterhand här i kommentaren.)

När en medlemsstat fattar ett beslut, med stöd av artikel 3.2 i Dublin-förordningen (DF), att pröva eller inte pröva en asylansökan som medlemsstaten inte har ansvaret för enligt DF, så innebär det att medlemsstaten tillämpar unionsrätten (såvitt avser artikel 6 EU-fördraget och/eller artikel 51 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna).

Det ska presumeras att den behandling som asylsökande erhåller i varje medlemsstat överensstämmer med kraven i EU-stadgan, Genèvekonventionen och Europakonventionen.

Unionsrätten utgör dock ett hinder för att tillämpa en icke motbevisbar presumption om att den ansvariga medlemsstaten respekterar EU:s grundläggande rättigheter. Det är därför av vikt att den sökande ges en möjlighet att motbevisa denna presumption.

Artikel 4 i EU:s rättighetsstadga ska tolkas så, att det ankommer på medlemsstaterna, inbegripet de nationella domstolarna, att inte överföra en asylsökande till den ansvariga medlemsstaten, när de inte kan sväva i okunnighet om att de systembrister vad beträffar asyلفörfarandet och mottagningsvillkoren för asylsökande som finns i den medlemsstaten utgör **allvarliga och klarlagda skäl att anta att den asylsökande löper en verklig risk att utsättas för omänsklig eller förnedrande behandling** i den mening som avses i denna bestämmelse. Mindre åsidosättanden av

enskilda bestämmelser i mottagande-, skyddsgrunds- eller asylprocedur-direktiven är dock inte tillräckliga för att hindra all överföring av asylsökande till den behöriga medlemsstaten.

Med **förbehåll för den möjlighet att själv pröva ansökan som avses i artikel 3.2 i DF**, innebär det faktum att det är omöjligt att överföra en asylsökande till en annan medlemsstat, att den medlemsstat som skulle ha ombesörjt överföringen blir **skyldig att fortsätta prövningen av kriterierna i nämnda kapitel**, för att därvid avgöra om det utifrån något av de senare kriterierna är möjligt att fastställa en annan medlemsstat som ansvarig stat. **Det är emellertid viktigt att den medlemsstat där asylsökanden befinner sig ser till att inte förvärra kränkningen av den asylsökandes grundläggande rättigheter genom ett förfarande för fastställelse av den ansvariga medlemsstaten som tar orimligt lång tid.** Vid behov ankommer det på medlemsstaten själv att pröva ansökan enligt de villkor som föreskrivs i artikel 3.2 i DF.

Jämför även Migrationsöverdomstolens dom från den 10 december 2010 (MIG 2010:21) i vilken domstolen konstaterade en överföring av asylsökande till Grekland enligt Dublinförordningen vid den tidpunkten inte var förenlig med utlänningslagen samt att den även kunde innebära en kränkning av artikel 3 i Europakonventionen för mänskliga rättigheter. Mot bakgrund av det grekiska asylförfarandets bristande funktion och de undermåliga mottagningsförhållandena för asylsökande i Grekland skulle asylansökningarna i målet tas upp till prövning i sak i Sverige med stöd av art 3.2 i Dublinförordningen.

Jämför också Europadomstolens för mänskliga rättigheter dom den 21 januari 2010 (M.S.S. mot Belgien och Grekland, ansökan nr. 30696/09). I den domen kom domstolen fram till att en överföring av en afghansk man till Grekland stred mot artiklarna 3 (tortyr, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning) och 13 (effektivt rättsmedel) i Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna, (Europakonventionen). Detta på grund av förvars- och mottagningsförhållandena i Grekland samt bristerna i den grekiska asylprocessen samt avsaknaden av ett effektivt rättsmedel mot klagandens överföringsbeslut i Belgien.